

Центр освітніх ініціатив

**БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЦЕНТР ОСВІТНІХ ІНІЦІАТИВ»**

ЄДРПОУ 23968135, КВЕД 85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.

**Програма підвищення кваліфікації молодіжних працівників та
працівниць, фахівців та фахівчинь по роботі з молоддю
"ПЛАН А: РОЗРОБКА ОСВІТНІХ ПРОГРАМ З НЕФОРМАЛЬНОЇ
ОСВІТИ У МОЛОДІЖНІЙ РОБОТІ"**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і
затверджена на засіданні методичної ради БО «Центр освітніх ініціатив»
(протокол №02 від 08 вересня 2025 року)

Виконавча директорка

Олена ШИНАРОВСЬКА

Львів 2025

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації молодіжних працівників та працівниць, що працюють в молодіжних центрах та молодіжних просторах різних форм власності, в громадських організаціях, фахівців та фахівчинь по роботі з молоддю, що працюють у закладах культури, закладах освіти різних рівнів акредитації та інших комунальних закладах громади, посадові особи, що працюють при органах місцевого самоврядування та відповідальні за реалізацію молодіжної політики в громаді і проводять навчальні заходи для молоді "План А: Розробка освітніх програм з неформальної освіти у молодіжній роботі"

Розробниці: тренерки програми "Демократична школа: освіта для демократичної стійкості" Юлія Єлфімова (національна консультанта проєкту Ради Європи "Молодь за демократію в Україні", міжнародна експертка Департаменту молоді Ради Європи) та Олена Глазкова (голова громадської організації Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр "Європейський клуб", національна консультанта проєкту Ради Європи "Молодь за демократію в Україні").

Програма розроблена благодійною організацією «Центр освітніх ініціатив» (ЄДРПОУ 23968135, КВЕД 85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.) у рамках програми «Демократична школа», що реалізується Європейським центром ім. Вергеланда (Норвегія) та Міністерством освіти і науки України у партнерстві з БО «Центр освітніх ініціатив», ВФ «Крок за кроком», БФ savED та освітньою програмою «Крок за кроком» (Молдова) за фінансової підтримки Норвегії.

Мета: посилення спроможності молодіжних працівників та працівниць розробляти та впроваджувати освітні програми для молоді через застосування методів та підходів неформальної освіти

Обсяг: 45 годин (1,5 кредита ЄКТС).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: змішане онлайн-навчання.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться відповідно до професійного стандарту «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)»:

- Б9. Здатність розробляти та впроваджувати програми навчання молоді, зокрема неформального, та залучати молодь до навчання.

Знання

- Б9.31. Освітні ресурси, зокрема цифрові.
- Б9.32. Методи і методики формального та неформального навчання.
- Б9.33. Зміст основних компетентностей для навчання впродовж життя.

Уміння та навички

- Б9.У1. Планувати, готувати та сприяти проведенню навчальних заходів.
- Б9.У2. Разом із молоддю визначити потребу в навчанні молоді.
- Б9.У4. Розробляти та впроваджувати програми навчання, зокрема неформального.

Місце (місця) надання освітньої послуги: змішане онлайн-навчання від БО «Центр освітніх ініціатив» у рамках програми «Демократична школа: освіта для демократичної стійкості».

Очікувані результати навчання:

Випускник/випускниця курсу:

- аналізує та добирає підходи та принципи неформальної освіти до освітніх заходів;
- моделює процес створення безпечного та інклюзивного середовища під час реалізації освітніх заходів;
- розробляє та впроваджує освітні програми, враховуючи освітні потреби молодих людей;

- добирає компетентності з Рамки компетентностей для культури демократії при розробці та оцінці освітніх заходів;
- практикує визначення та аналіз освітніх потреб молодих людей при плануванні освітніх програм;
- практикує базові методи фасилітації.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат, автентичність якого можна перевірити за посиланням: https://e-learning.theewc.org/mod/customcert/verify_certificate.php

Оплата: безкоштовно.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Загальні положення

Програму курсу розроблено відповідно до Професійного стандарту “Професійного стандарту за професіями “Молодіжний працівник” (Наказ Міністерства молоді та спорту від 22 березня 2023 року № 1564), концепції Державної соціальної цільової програми «Молодь України: покоління стійкості – 2030».

Фасилітований курс спрямований на підвищення професійної компетентності молодіжних працівників і працівниць. Учасники зможуть поглибити знання та розуміння принципів і характеристик неформальної освіти; опанувати методики дослідження освітніх потреб із застосуванням Рамки компетентностей для культури демократії Ради Європи; розробити власну освітню програму та ознайомитися з посібниками Ради Європи; удосконалити навички фасилітації через проведення власної освітньої події; отримати додаткові знання з оцінювання освітніх програм; у співпраці з колегами обговорити та виробити підходи до створення безпечного освітнього середовища, що сприяє навчанню.

Курс реалізується у змішаному форматі, що поєднує синхронне та асинхронне навчання. Синхронне навчання передбачає групову роботу, дискусії та безпосередню взаємодію учасників у режимі реального часу. Асинхронне навчання, своєю чергою, надає можливість самостійного опрацювання навчальних матеріалів і виконання практичних завдань у зручний для учасників час.

Курс дає такі можливості:

- Аналізувати та добирати підходи й принципи неформальної освіти до освітніх заходів.
- Моделювати процес створення безпечного та інклюзивного середовища під час реалізації освітніх заходів.
- Розробляти та впроваджувати освітні програми, враховуючи освітні потреби молоді.
- Добирати компетентності з Рамки компетентностей для культури демократії при розробці та оцінці освітніх заходів.
- Практикувати визначення та аналіз освітніх потреб молодих людей при плануванні освітніх програм.
- Практикувати базові методи фасилітації.

Навчальна програма

Модуль 1: Принципи та підходи неформальної освіти

*Час за робочою навчальною програмою – 10 годин
(2 тренінгові сесії по 2 години + 4 години на виконання домашніх завдань)*

Тема 1.1: Вступ до навчання

Ознайомлення учасників з цілями та структурою курсу, визначення індивідуальних очікувань, проведення первинного самооцінювання рівня компетентностей у сфері планування та проведення освітніх заходів.

Тема 1.2: Принципи та підходи неформальної освіти.

Визначення поняття “неформальна освіта” та її відмінностей від формальної й інформальної. Аналіз ролі кожного з трьох видів освіти у процесі навчання впродовж життя та їх взаємодоповнюваності. Розгляд прикладів застосування різних видів освіти у практичній діяльності. Засвоєння принципів та підходів неформальної освіти й можливостей їх використання під час планування та реалізації освітніх програм. Аналіз власного досвіду застосування принципів неформальної освіти.

Тема 1.3. Компетентнісний підхід. Рамка компетентностей для культури демократії.

Поняття компетентності та компетентнісного підходу. Ознайомлення з Рамкою компетентностей для культури демократії Ради Європи. Визначення компетентностей та їх дескрипторів, методи їх добору та врахування під час планування освітніх програм.

Модуль 2. Розробка освітньої програми з неформальної освіти. Освітні ресурси Ради Європи

*Час за робочою навчальною програмою – 15 годин
(2 тренінгові сесії по 2 години + 11 години на виконання домашніх завдань)*

Тема 2.1: Освітня програма. Аналіз освітніх потреб молодих людей, формування мети, завдань та навчальних результатів. Визначення компетентностей, на розвиток яких спрямована освітня програма.

Дослідження освітніх потреб молоді та їх урахування під час розроблення програм. Формування мети, завдань і навчальних результатів, а також визначення компетентностей, розвиток яких забезпечується у межах освітньої програми. Виконання практичного завдання з розроблення власної програми.

Тема 2.2: Підбір освітніх методів (фасилітації). Ресурси Ради Європи.

Ознайомлення з методами фасилітації та принципами врахування групової динаміки під час планування програм. Використання методичних матеріалів і ресурсів Ради Європи для розроблення та впровадження освітніх заходів. Практична робота з підготовки та реалізації освітнього заходу, спрямованого на розвиток громадянських компетентностей молоді.

Модуль 3. Впровадження та оцінка освітньої програми.

*Час за робочою навчальною програмою – 10 годин
(2 тренінгові сесії по 2 години + 8 години на виконання домашніх завдань)*

Тема 3.1. Безпечне та інклюзивне освітнє середовище.

Розгляд принципів створення безпечного та інклюзивного середовища, їх інтеграція у процес розроблення та реалізації освітніх програм. Практична діяльність з удосконалення освітньої програми з урахуванням зазначених принципів.

Тема 3.2. Оцінка освітньої програми.

Види та методи оцінювання освітніх заходів. Добір інструментів оцінювання відповідно до цілей програми. Повторне самооцінювання учасників, аналіз особистих досягнень і професійного зростання. Практична робота з удосконалення програми шляхом включення методів оцінювання як усієї освітньої програми, так і окремих освітніх заходів. Підсумки навчання. Рефлексія.

Випускна робота 10 годин.

Контроль виконання програми. Контроль є передовсім засобом моніторингу досягнень результатів навчальної діяльності слухачами. Він здійснюється, щоб з'ясувати, наскільки зрозумілими для слухачів є запропоновані завдання й чи потрібна додаткова методична або інша допомога. Контроль проводиться послідовно й систематично, із застосуванням різноманітних методів зворотного зв'язку. Тренерська команда додатково працює в ролі менторів, доступних для індивідуальних та колективних консультацій у зручних для учасників та учасниць формах. Контроль (моніторинг) також спрямовано на те, щоб покращити реалізацію освітніх проєктів на практиці.

Оцінювання: під час навчання застосовується формувальне оцінювання. Цей процес розглядається як засіб обміну інформацією щодо покращення результатів пропонованого навчання. Оцінювання – вербальне (усне чи письмове), а також комбіноване, зі застосуванням ІКТ.

Ефективність (оцінювання) навчальної програми відбувається через онлайн-анкетування слухачів.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Модуль / Тема	Практичні заняття, години	Самостійна робота, години
Модуль 1. Принципи та підходи неформальної освіти.	4	6
Вступ до навчання.	0	2
Тема 1.1 Принципи та підходи неформальної освіти.	2	2
Тема 1.2. Компетентнісний підхід. Рамка КДК.	2	2
Модуль 2. Розробка освітньої програми з неформальної освіти. Освітні ресурси РЄ.	4	11
Тема 2.1. Освітня програма. Аналіз освітніх потреб молодих людей, формування мети, завдань та навчальних результатів. Визначення компетентностей, на розвиток яких спрямована освітня програма.	2	2
Тема 2.2. Підбір освітніх методів (фасилітації). Ресурси Ради Європи.	2	9
Модуль 3. Впровадження та оцінка освітньої програми.	6	4
Тема 3.1. Безпечне та інклюзивне освітнє середовище.	2	2
Тема 3.2. Оцінка освітньої програми.	2	2
Підсумки навчання. Рефлексія.	2	0
Випускна робота.	0	10
Всього	45	